

CONSIDERAȚII PRIVIND AUDITUL DATORIILOR CONTINGENTE ȘI AL PROVIZIOANELOR

Svetlana SLOBODEANU

Academia de Studii Economice a Moldovei

Din moment ce ne referim la responsabilitatea auditorului privind exprimarea opiniei vis-à-vis de veridicitatea informației conținute în situațiile financiare ale unei entități, aceasta nu poate fi limitată doar la cadranul temporal dat de începutul și sfârșitul perioadei de raportare. Este incontestabil faptul că entitatea auditată poate deveni parte a unor evenimente ulterioare datei bilanțului, care confirmă sau infirmă informațiile conținute în situațiile financiare supuse revizuirii. Și aici stă responsabilitatea auditorului – în identificarea, aprecierea, evaluarea efectului asupra datelor raportate și documentarea evenimentelor ce oferă probe privind condițiile care au existat la data situațiilor financiare. Astfel, este depășită, în careva măsură, senzația de evaluare „postfactum” a informației bilanțului contabil și a raportului de profit și pierderi.

Cuvinte-cheie: *evenimente ulterioare, provizion, datorie contingentă, situații financiare, proceduri de audit, obligație actuală, obligație potențială.*

CONSIDERATIONS TO CONTINGENT LIABILITIES' AND PROVISIONS' AUDIT

Since we refer to the auditor's responsibility regarding the expression of opinion on the veracity of the information contained in the financial statements of an entity, it can not be limited to temporal quadrant given by the start and the end of the reporting period. It is undeniable that the audited entity may become some subsequent events that confirm or deny the information contained in the reviewed financial statements. And here is the auditor's responsibility - in identifying, assessing, evaluating the effect on data reported and documenting events that provide evidence about conditions that existed at the date of the financial statements. This is exceeded, to some extent, the feeling of "post factum" evaluation of information of balance sheet and profit and loss report.

Keywords: *subsequent events, provision, contingent liability, financial statements, audit procedures, present obligation, potential obligation.*

Importanța evenimentelor ulterioare este dată de aspectul istoric al situațiilor financiare, care presupune că prin constatarea faptelor economice deja realizate în trecut situațiile financiare nu sunt în stare să furnizeze informații cu privire la evenimentele care se pot produce în viitorul previzibil. Întreprinderea își desfășoară activitatea în condiții de risc și incertitudine, care nu găsesc reflectare în situațiile financiare „postmortem”.

În procesul finalizării lucrărilor în cadrul misiunii de audit, auditorul are obligația de a lua în considerare evenimentele ulterioare datei bilanțului (în continuare – evenimente ulterioare), care pot afecta situațiile financiare auditate sau deciziile luate de către utilizatori în baza acestora.

Standardul Internațional de Audit (ISA) 560 „Evenimente ulterioare” [2, p.554] identifică două tipuri de atare evenimente:

- ✓ evenimente care oferă probe privind condițiile care au existat la data situațiilor financiare și
- ✓ evenimente care oferă probe privind condițiile care apar după data situațiilor financiare.

Responsabilitatea auditorului privind evenimentele ulterioare este dată de următoarele aspecte:

– obținerea de suficiente probe adecvate de audit cu privire la măsura în care evenimentele, care au loc între data situațiilor financiare și data raportului auditorului și care implică ajustarea situațiilor financiare sau presupun prezentarea în acestea, sunt reflectate, în mod corespunzător, în acele situații financiare, în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil;

– aprecierea probabilității de realizare în viitor a așteptărilor conducerii vis-à-vis de unele evenimente ulterioare și revizuirea estimărilor contabile, făcute în legătură cu acestea;

– furnizarea de răspunsuri adecvate la faptele de care auditorul ia cunoștință după data raportului de audit și care, dacă ar fi fost cunoscute de auditor la acea dată, l-ar fi putut determina să-și modifice raportul.

Deși noțiunea de evenimente ulterioare este dată concomitent de Standardul Internațional de Contabilitate (IAS) 10 „Evenimente ulterioare datei bilanțului” și de ISA 560 „Evenimente ulterioare”, ea capătă o dimensiune diferită în cele două norme, deosebirea fiind determinată de longitudinea diapazonului temporal, în cadrul căruia se monitorizează evenimentele ulterioare. Astfel, în contextul IAS 10, „evenimentele ulterioare datei bilanțului sunt acele evenimente, atât favorabile, cât și nefavorabile, care au loc între **data bilanțului și data la care s-a autorizat publicarea situațiilor financiare**” [5, p.45]. În același timp, în conformitate cu prevederile

ISA 560, evenimente ulterioare reprezintă „evenimentele care au loc între **data situațiilor financiare și data raportului auditorului** și faptele de care auditorul ia cunoștință **după data raportului auditorului**” [2, p.555].

În rezultatul suprapunerii și comparării acestor două definiții se poate conchide că perioada, în cadrul căreia se urmăresc evenimentele ulterioare, este mult mai îndelungată în cazul ISA 560 decât în cazul IAS 10, dat fiind faptul că, în conformitate cu IAS 10, această perioadă este limitată la data la care s-a autorizat publicarea situațiilor financiare. Dacă e să facem o paralelă între două momente de timp (trimitere la care se face în IAS 10 și în ISA 560), și anume: între „data la care s-a autorizat publicarea situațiilor financiare” și „data aprobării situațiilor financiare”, observăm următoarele:

- din textul IAS 10 rezultă că data la care se autorizează publicarea situațiilor financiare este data aprobării acestora de către acționari/alt organ împuternicit al societății, în funcție de structura conducerii. Totuși, pot exista situații, în care data autorizării publicării situațiilor financiare diferă de data aprobării acestora de către acționari. Spre exemplu:

a) în unele cazuri, entitatea poate fi impusă să supună spre aprobare acționarilor ei situațiile financiare, după ce acestea au fost publicate. În astfel de circumstanțe, data autorizării publicării situațiilor financiare este data publicării, și nu data la care acestea au fost aprobate de acționari;

b) în cazul în care conducerii unei entități i se impune să prezinte situațiile financiare spre aprobare unui consiliu de supraveghere (format în exclusivitate din cadre fără funcții executive), autorizarea publicării situațiilor financiare are loc atunci când conducerea autorizează punerea acestora la dispoziția consiliului de supraveghere.

- conform tratărilor ISA 560, data aprobării situațiilor financiare este data la care persoanele cu autoritatea necesară au determinat că acestea au fost întocmite sau data la care cei cu autoritatea necesară au declarat că își asumă responsabilitatea pentru acele situații financiare, în dependență de acțiunea ce a avut loc mai înainte.

Pentru a decide asupra faptului dacă data la care s-a autorizat publicarea situațiilor financiare, în contextul IAS 10, și data aprobării situațiilor financiare, în contextul ISA 560, pot constitui sau nu același moment temporal, este nevoie de analizat cadrul legislativ și normativ național, care precizează persoanele individuale sau organele societății care sunt responsabile pentru a ajunge la concluzia că toate situațiile care cuprind situații financiare, inclusiv notele aferente, au fost întocmite și specifică procesul de aprobare necesar.

Astfel, Legea contabilității, nr.113-XVI din 27.04.2007, impune semnarea rapoartelor financiare până la momentul prezentării lor utilizatorilor de către persoanele ce reprezintă conducerea entității și specifică expres cercul acestor persoane [4, art.36(1)]. Considerăm că, în contextul Legii contabilității, se poate admite faptul că anume prin semnarea rapoartelor financiare persoanele ce reprezintă conducerea entității determină că situațiile financiare au fost întocmite și își asumă responsabilitatea pentru ele, precum și autorizează publicarea acestora.

Reieșind din cele menționate, considerăm că, în conformitate cu cadrul legislativ al Republicii Moldova, data la care se autorizează publicarea situațiilor financiare și data aprobării situațiilor financiare coincid.

Axa temporală, ce caracterizează sfera de aplicare a prevederilor IAS 10 și ISA 560, prin prisma normelor naționale ale Republicii Moldova, este prezentată în Figura 1.

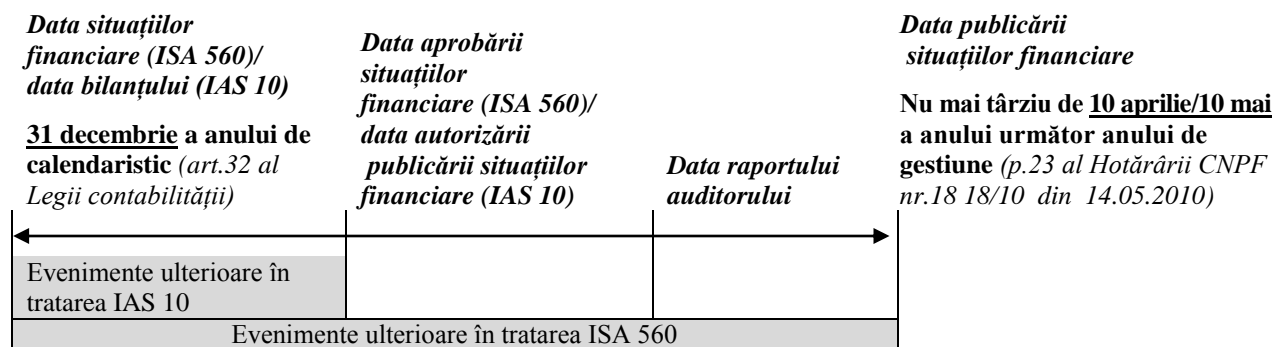

Fig.1 Axa temporală a sferei de aplicare a prevederilor IAS 10 și ISA 560.

Sursa: elaborată de autor.

În ceea ce privește responsabilitatea auditorului privind evenimentele ulterioare datei bilanțului, ISA 560 stabilește reglementări certe privind acțiunile auditorului în dependență de momentul survenirii acestor evenimente. O sinteză a responsabilităților auditorului privind evenimentele ulterioare în dependență de tipul acestora este prezentată în Figura 2.

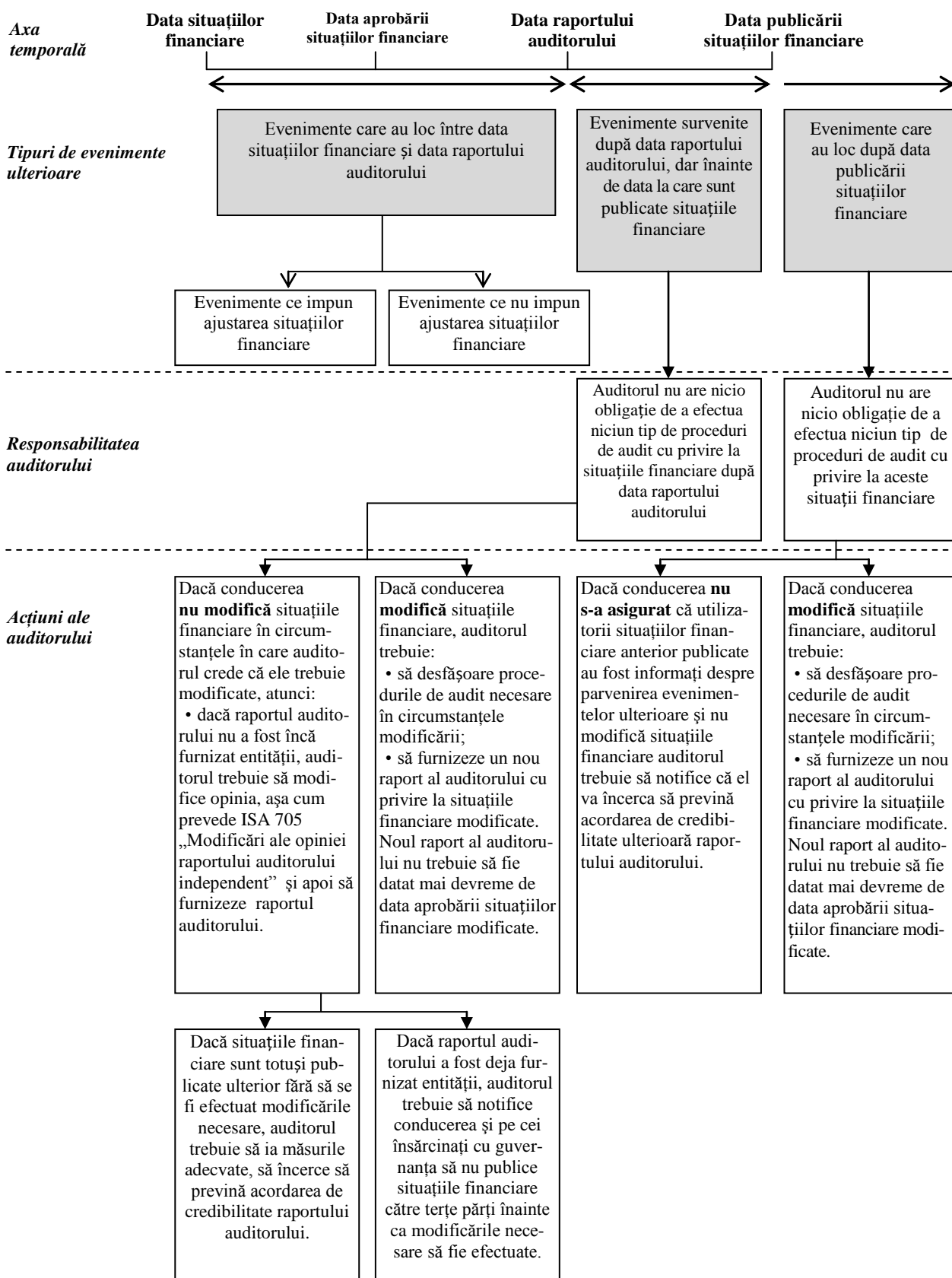

Fig.2. Responsabilitatea auditorului privind evenimentele ulterioare.

Sursa: elaborată de autor în baza IAS 10 și ISA 560.

Unele evenimente ulterioare pot apărea în situațiile financiare sub formă de provizioane sau datorii contingente.

În sensul IAS 37 „Provizioane, datorii contingente și active contingente” [6], o **datorie contingentă** este:

- o obligație potențială apărută ca urmare a unor evenimente anterioare și a cărei existență va fi confirmată doar de apariția sau neapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare incerte, care nu sunt în totalitate controlate de entitate (exemplu al unei atare situații ar putea fi cazul în care entitatea poartă răspundere pentru o careva obligație – în această situație, partea obligației, care trebuie să fie acoperită de alte părți, constituie pentru entitatea auditată datorie potențială) *sau*

- o obligație curentă apărută ca urmare a unor evenimente anterioare, dar care nu este recunoscută, deoarece: (i) este improbabil că pentru decontarea acestei obligații vor fi necesare ieșiri de resurse încorporând beneficii economice (literatura de specialitate [8, p.986] recomandă evaluarea probabilității sub 50%) *sau* (ii) valoarea obligației nu poate fi evaluată suficient de credibil.

Existența unei datorii contingente impune un grad rezonabil de incertitudine. Acest indicator poate varia de la extrem de probabil până la foarte puțin probabil. În literatura de specialitate [1] sunt descrise trei niveluri de probabilitate de producere a unui eveniment: puțin probabilă, rezonabil de probabilă, probabilă. În dependență de nivelul de probabilitate estimat, pot fi posibile următoarele variante ale tratamentului contabil în situațiile financiare:

- ✓ probabilitatea producerii unui eveniment este redusă – în această situație nu este necesară dezvăluirea evenimentului în situațiile financiare;

- ✓ producerea unui eveniment este rezonabil de probabilă – în acest caz este necesară dezvăluirea evenimentului în notele informative ale situațiilor financiare;

- ✓ în cazul în care devine foarte probabil că evenimentul se va produce, în dependență de posibilitatea evaluării acestuia, se procedează după cum urmează:

- dacă suma poate fi estimată rezonabil de precis, conturile din situațiile financiare trebuie rectificate;

- dacă suma nu poate fi estimată rezonabil de precis, este necesară o dezvăluire în notele informative ale situațiilor financiare.

Printre datoriile contingente, care prezintă interes deosebit pentru auditor, pot fi menționate: procesele judiciare în curs, garanțiile oferite cumpărătorilor, garantările obligațiilor terțelor părți etc.

Deși fiind tratată ca procedură de finalizare a auditului, considerăm că verificarea datoriilor contingente se efectuează, în realitate, pe tot parcursul misiunii. De exemplu, este posibil ca auditorul să intuiască existența unei datorii contingente sub forma unor eventuale amenzi, aplicate de organele abilitate pentru poluarea excesivă a mediului înconjurător, încă la faza cunoașterii businessului clientului.

Specificul procedurilor de audit adecvate pentru testarea datoriilor contingente este determinat de dificultatea de identificare a evenimentelor și operațiunilor neînregistrate.

Printre cele mai frecvente proceduri folosite pentru descoperirea datoriilor contingente putem menționa:

- ✓ Chestionarea managementului (orală și scrisă) privind posibilitatea existenței unor datorii contingente neînregistrate. În cadrul acestei proceduri este foarte utilă solicitarea de informații juriștilor companiei.

- ✓ Examinarea actelor de control fiscal și/sau deciziilor emise pe marginea acestora în cadrul anchetării unor eventuale litigii privind impozitele și taxele.

- ✓ Examinarea proceselor-verbale ale ședințelor consiliului de administrație și ale adunărilor acționarilor (fondatorilor), fiind căutate mențiuni privind procesele în curs sau alte evenimente condiționate.

- ✓ Analiza cheltuielilor pentru asistența juridică aferente perioadei auditate și examinarea documentelor, notelor, informațiilor remise de consilierii juridici; obținerea de la fiecare jurist a câte o scrisoare privind statutul litigiilor în curs sau al altor datorii eventuale.

În același timp, **provizionul** reprezintă o datorie cu exigibilitate sau valoare incertă.

Dacă evenimentele ulterioare confirmă existența obligației, inclusiv atunci când o obligație pune la îndoială aserțiunea continuității activității, pot fi necesare ajustări ale situațiilor financiare.

După cum a fost menționat, informațiile privind datoriile contingente urmează a fi dezvăluite, cu excepția cazurilor când probabilitatea ieșirii de resurse, ce încorporează beneficii economice, este foarte redusă. O atare dezvăluire poate fi făcută în notele la situațiile financiare. În acest context, este nevoie de a dezvălui caracterul datoriei contingente și, dacă este posibil, valoarea estimată a acesteia, factorii de incertitudine și posibilitatea unei careva compensări. Dacă prezentarea unei astfel de informații este practic irealizabilă, acest fapt necesită a fi menționat.

Tabel

Relația dintre provizioane și datoriile contingente

Condiții (factori)	Provizion	Datorie contingentă
Factorul de incertitudine	Incertitudine privind plasarea în timp sau valoarea viitoarelor cheltuieli necesare pentru decontarea provizionului.	Incertitudine privind valoarea viitoarelor cheltuieli, posibil de a fi suportate în legătură cu onorarea datoriei contingente, sau necesitatea ieșirii de resurse ce încorporează beneficii economice.
Prezentarea în situațiile financiare	Se reflectă în bilanțul contabil separat de alte datorii. Se prezintă o scurtă descriere a naturii obligației și estimarea plasării în timp a oricăror ieșiri de beneficii economice în notele la situațiile financiare.	Cu excepția cazului în care posibilitatea ca pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse este redusă, entitatea prezintă, în cadrul notelor la situațiile financiare, pentru fiecare clasă de datorii contingente, o scurtă descriere a naturii datoriei contingente.
Evaluarea	Evaluare inițială – estimare fiabilă a valorii resurselor, încorporând beneficii economice, necesare decontării provizionului. Evaluare ulterioară – provizioanele trebuie revizuite la fiecare dată a bilanțului și ajustate pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă.	Se evaluează continuu prin prisma modificărilor probabilității ieșirii de resurse care încorporează beneficii economice.
Recunoașterea	Se recunoaște (la respectarea condițiilor impuse de pct.14 al IAS 37)	Nu se recunoaște
Probabilitatea ieșirii de resurse încorporând beneficii economice	Accentuată	Incertă
Influența evenimentelor trecute	Entitatea are o obligație actuală (legală sau implicită) generată de un eveniment trecut.	<ul style="list-style-type: none"> • Obligații potențiale – este nevoie să se confirme dacă entitatea are o obligație actuală care ar putea genera o ieșire de resurse încorporând beneficii economice sau • Obligații actuale care nu îndeplinesc criteriile de recunoaștere conform IAS 37, deoarece fie nu este probabil că pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice, fie nu poate fi realizată o estimare suficient de fiabilă a valorii.
Influența evenimentelor viitoare	Evenimentele viitoare care pot afecta valorile necesare pentru decontarea unei obligații trebuie reflectate în valoarea unui provizion în cazul în care există dovezi obiective suficiente că evenimentele în cauză vor avea loc.	Obligațiile potențiale și obligațiile actuale, care nu satisfac criteriile de recunoaștere, stabilite de IAS 37, se clasifică ca datorii contingente.
Actualizare în funcție de valoarea în timp a banilor	Provizioanele se actualizează dacă efectul modificării valorii-timp a banilor este semnificativ.	Nu se actualizează în funcție de valoarea-timp a banilor, dar se evaluează continuu prin prisma modificărilor probabilității ieșirii de resurse care încorporează beneficii economice.
Decontarea	Provizionul se utilizează numai pentru cheltuielile pentru care a fost recunoscut inițial.	Nu se decontează. Dacă devine probabil că va fi necesară o ieșire de resurse care încorporează beneficii economice viitoare pentru un eveniment care a fost tratat anterior ca datorie contingentă, este recunoscut un provizion în situațiile financiare ale perioadei în care are loc modificarea probabilităților.

Sursa: elaborat de autor.

Informațiile care trebuie să fie dezvăluite vis-à-vis de datoriile contingente, legate, spre exemplu, de un anumit litigiu în curs, trebuie să includă date precum: conținutul litigiului, indicarea faptului că datoria nu a fost recunoscută în cadrul situațiilor financiare, explicarea motivelor din care entitatea nu a recunoscut o datorie privind litigiul în curs, informații privind valoarea litigiului sau explicarea cauzelor care fac imposibilă estimarea fiabilă a indicatorului dat, informații privind oricare tip de compensații pe care urmează să le plătească entitatea în cazul pierderii cauzei (spre exemplu, sumele ce urmează a fi compensate în baza contractului (poliței) de asigurare).

Standardele de audit nu cer auditorului să descopere elementele contingente fără a beneficia de informații din partea conducerii.

În verificarea datoriilor contingente, responsabilitatea auditorului constă în a evalua tratamentul contabil al datoriilor contingente cunoscute și nivelul de probabilitate a deznodământului, precum și în a identifica, în limitele posibilului, datoriile contingente care nu au fost deja reflectate de management.

În ceea ce privește auditul provizioanelor, care, prin regulile de recunoaștere și evaluare, influențează nemijlocit asupra rezultatului financiar raportat, auditorul trebuie să ia în considerare următoarele aspecte calitative ale situațiilor financiare:

✓ **Existență sau apariție (producere)** – se referă la faptul că obligațiile înregistrate sub formă de provizion, incluse în bilanțul contabil, au existat cu adevărat la data întocmirii bilanțului, iar evenimentele anterioare care generează o obligație curentă s-au produs cu adevărat pe parcursul exercițiului contabil auditat. În acest sens, se analizează respectarea condițiilor de recunoaștere a provizionului. Astfel, un provizion trebuie recunoscut în cazul în care:

(a) o entitate are o obligație curentă (legală sau implicită) generată de un eveniment anterior;

(b) este probabil ca pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice și

(c) valoarea obligației poate fi estimată credibil.

Dacă nu sunt îndeplinite aceste condiții, provizionul nu trebuia recunoscut.

Totodată, se recunosc ca provizioane doar obligațiile generate de evenimente anterioare care sunt independente de acțiunile viitoare ale entității (de exemplu, modul de gestionare a activității în viitor). Nu se constituie provizion pentru pierderile așteptate din activitatea operațională, chiar dacă probabilitatea survenirii acestora este semnificativă, cu excepția cazului când aceste pierderi se referă la contracte oneroase, precum și pentru suma profitului nerealizat.

✓ **Exhaustivitate** – acest aspect prevede că toate operațiunile și conturile care constituie evenimente care obligă (în sensul IAS 37) și care ar trebui prezentate în situațiile financiare sunt incluse.

✓ **Evaluare sau afectare (alocare)** – valoarea recunoscută ca provizion trebuie să constituie cea mai bună estimare a cheltuielii necesare pentru decontarea obligației curente la data bilanțului. Spre exemplu, estimarea sumei pe care o entitate ar plăti-o, în mod rațional, pentru a deconta sau transfera obligația, reprezintă cea mai bună estimare a cheltuielii necesare pentru decontarea obligației curente la data bilanțului. Provizioanele trebuie revizuite la fiecare dată a bilanțului și ajustate pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă. În cazul în care nu mai este probabil că, pentru decontarea obligației, va fi necesară o ieșire de resurse încorporând beneficii economice, provizionul trebuie reluat. Totodată, în cazul în care efectul valorii-timp a banilor este semnificativ, valoarea unui provizion trebuie să reprezinte valoarea actualizată a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru decontarea obligației.

✓ **Drepturi și obligații** – aceste aserțiuni manageriale se referă la faptul că datoriile sub formă de provizion reprezintă obligațiile acesteia la un moment dat, rezultate din evenimente care obligă.

✓ **Prezentare și dezvăluire** – pentru fiecare clasă de provizioane, o entitate trebuie să prezinte: valoarea contabilă la începutul și la sfârșitul perioadei, provizioanele suplimentare constituite în cursul perioadei, inclusiv majorările provizioanelor existente, sumele utilizate (cheltuieli suportate și deduse din provizioane) în cursul perioadei, sumele neutilizate și reluate în cursul perioadei și creșterea în cursul perioadei a valorii actualizate datorită trecerii timpului și efectul oricărei modificări a ratei de actualizare.

De asemenea, o entitate trebuie să prezinte pentru fiecare clasă de provizioane o scurtă descriere a naturii obligației și estimarea plasării în timp a oricăror ieșiri de beneficii economice aferente, o indicație a incertitudinilor privind valoarea sau plasarea în timp a acestor ieșiri (în cazul în care acest lucru este necesar pentru a furniza informații adecvate, o entitate trebuie să prezinte principalele ipoteze referitoare la evenimentele

viitoare, în conformitate cu pct.48 al IAS 37) și valoarea oricăror rambursări preconizate, indicând valoarea oricărui activ recunoscut pentru rambursarea preconizată.

În cazul în care un provizion și o datorie contingentă sunt generate de aceleași împrejurări, entitatea prezintă informațiile astfel încât să scoată în evidență legătura existentă între provizion și datoria contingentă.

În conformitate cu cerințele IAS 10, o entitate nu trebuie să întocmească situațiile financiare pe baza continuității activității în cazul în care conducerea determină, după data bilanțului, fie că intenționează să lichideze entitatea sau să înceteze activitatea comercială, fie că nu are nicio altă alternativă realistă decât să procedeze astfel. În acest context, responsabilitatea auditorului stă în evaluarea corespunderii principiului continuității activității subiectului auditat și în aprecierea gradului de influență a evenimentelor ce au loc după data bilanțului asupra posibilității de stopare sau reducere esențială a volumului activității desfășurate.

Considerăm că această evaluare este făcută, inițial, ca parte a planificării auditului, dar este revizuită în momentul în care se obțin noi informații semnificative. De asemenea, este de dorit să se facă o evaluare finală după colectarea tuturor probelor și după încorporarea în situațiile financiare a tuturor rectificărilor propuse.

Menționăm că IAS 37 conține reglementări speciale cu privire la restructurarea întreprinderii, care trebuie luate în considerare la formularea opiniei auditorului privind veridicitatea situațiilor financiare.

Astfel, cercetarea realizată în prezentul comunicat demonstrează cu certitudine că misiunea auditorului, în contextul confirmării veridicității datelor prezentate în situațiile financiare, nu este limitată doar la o perioadă de raportare, ci presupune o perioadă semnificativă de monitorizare a manifestării informațiilor relevante în acele situații financiare, inclusiv respectarea principiului continuității activității, prin prisma evenimentelor ulterioare datei bilanțului.

Bibliografie:

1. ARENS, A.A., LOEBBECKE, J.K. *Audit. O abordare integrată* / Trad. [după ed. a 8-a engl.] de Levițchi R. Chișinău: ARC, 2003. 972 p.
2. Federația Internațională a Contabililor (IFAC). *Manual de standarde internaționale de audit și control de calitate. Codul etic al profesioniștilor contabili 2009/2010*. (Monitorul Oficial, ediție specială; anul 19). Chișinău: Moldpres, 2012 (Combinatul Poligrafic). 996 p.
3. Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la aprobarea Instrucțiunii cu privire la conținutul, modul de întocmire, prezentare și publicare a raportului anual asupra valorilor mobiliare ale societății pe acțiuni, nr.18/10 din 14.05.2010. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2010, nr.150-152/539.
4. Legea contabilității, nr.113-XVI din 27.04.2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2007, nr.90-93.
5. Standardul Internațional de Contabilitate 10 „Evenimente ulterioare datei bilanțului”. <http://www.cig.ase.ro/prof/stbunea/resurse>.
6. Standardul Internațional de Contabilitate 37 „Provizioane, datorii contingente și active contingente”. <http://www.cig.ase.ro/prof/stbunea/resurse>.
7. АВЕРЧЕВ, И. *МСФО. 1000 примеров применения. Международные стандарты финансовой отчетности*. Москва: Рид Групп, 2011. 992 с.
8. *МСФО: точка зрения КПМГ*: Практическое руководство по международным стандартам финансовой отчетности, подготовленное КПМГ. Москва: Альпина Бизнес Букс, 2008. 994 с.

Prezentat la 21.08.2013